

Comunicació:

MÉS ENLLÀ DE LA FUSIÓ A LES ESCOLES. EL MODEL DE VIC A DEBAT.

Deu conclusions a l'entorn de la complexitat de la mesura

Jaume Carbonell, Núria Simó i Antoni Tort

Membres del GREUV. Universitat de Vic^[1]

La comunicació que presentem recull les 10 conclusions més rellevants a l'entorn de diferents qüestions organitzatives del tractament de la diversitat extretes de l'estudi de recerca realitzat pel GREUV^[2] sobre el procés de fusió seguit a 4 escoles de Vic que decretà el Departament d'Ensenyament la primavera de 1997, i que juntament amb la distribució d'alumnat a totes les escoles públiques i concertades de Vic intenten donar resposta al continuat i intens flux migratori procedent fonamentalment del Magrib que s'ha donat durant aquests anys. Ben aviat, els processos endegats a la capital osonenca es converteixen en el "model Vic" pel que fa al tractament de l'escolarització i la immigració, tot i que en d'altres poblacions com al municipi veí de Manlleu o en d'altres localitats de les comarques gironines s'endeguin processos similars.

L'estudi, realitzat des d'una perspectiva interpretativa ha volgut seguir de prop la vida escolar i el "tempo" de la fusió. Tot i que la fusió de les escoles es concreta en un decret específic, el procés d'implantació ha durat prop de cinc anys. Al llarg d'aquest temps hem copsat la complexitat de la mesura en la vida quotidiana de les escoles i en la percepció de diferents agents implicats en la ciutat. La perspectiva interpretativa en la que hem situat l'estudi ha fet que optéssim per tècniques preferentment qualitatives per a l'obtenció de la informació, combinades amb tècniques quantitatives quan hem considerat necessari fer una anàlisi més general del context escolar de Vic. Els dos focus d'anàlisi que han servit per organitzar la recollida d'informació han estat: l'entorn de les escoles i les escoles des de dins. La informació recollida ens ha permès construir un estudi de cas que recull les repercussions complexes de la mesura presa des del punt de vista organitzatiu, de política educativa i de relació intercultural.

Les 10 conclusions que destaquem a continuació mostren que les implicacions organitzatives no sols es centren en el funcionament intern de l'escola sinó que traspassa els murs de la institució. Aquestes són:

1. La fusió de les escoles ha posat sobre la taula la negociació entre tots els agents educatius de la ciutat implicats en la mesura presa.
2. El model de Vic és il·lustratiu en demostrar que és possible, necessari i exemplar intervenir davant de determinades transformacions socials.
3. La utilització del mapa escolar com a eina de planificació ha d'esdevenir un mitjà molt més adaptable a les necessitats del territori i molt més discutit entre tots els agents educatius implicats en el municipi.
4. El mapa escolar ha canviat i ha forçat a una nova distribució trencant amb la tendència de concentració artificial de població immigrada en algunes de les escoles.

QUART SIMPOSI: LENGUA, EDUCACIÓ I IMMIGRACIÓ
El tractament de la diversitat: qüestions organitzatives

Ha generat noves problemàtiques com és la del desplaçament dels infants a escoles allunyades del seu lloc de residència.

5. La fusió va ser poc acceptada per famílies i mestres en el seu inici. Malgrat tot, la implicació del professorat en la feina ha fet que les famílies confiessin en les noves escoles.
6. La fusió ha demanat enginy i imaginació organitzativa dels equips docents. L'ampliació de les noves escoles ha fet més complexa la feina dels equips docents en ser equips més grans.
7. Les escoles han trobat noves solucions organitzatives per atendre la diversitat de l'alumnat que ara és molt més gran a les escoles.
8. La fusió ha posat en relació a mestres amb diferent experiència amb el treball amb alumnat i famílies immigrades. Cal trobar fórmules organitzatives i recursos humans que permetin compartir aquesta experiència entre tot el professorat.
9. La fusió garanteix la pluralitat i la convivència entre alumnes immigrants i autòctons a l'escola, dins de l'aula o en les activitats acadèmiques, tot i que els codis i aportacions culturals dels magribins no s'inclouen sempre dins del currículum. Fora de l'escola, però, encara hi ha poc contacte amb els infants autòctons.
10. Les escoles no tenen problemes de convivència grans entre l'alumnat però si que es perceben diferents tipus d'implicació i de participació de les famílies del centre.

^[1] Membres del GREUV. Universitat de Vic. Sagrada Família, 7. 08500 Vic.

^[2] Els membres del GREUV que han dut a terme la recerca han estat: Isabel Carrillo, Jaume Carbonell, Laura Catena, Cristina Jurado, Xavier Rambla, Núria Simó Antoni Tort i Rosa Valcarcel de la Universitat de Vic.